AGDER
fylkeskommune

Avdeling for kulturarv

Høyspent Brokke - Bjørgedalen
Saksnr. 25/13598

Arkeologisk registrering – gbnr. 65, 66, 67, flere brnr.

Rapport ved Snorre Haukalid 2025

Kommune:	Valle
Gårdsnavn:	Brokke, m.fl.
Gårdsnummer:	65, 66, 67
Bruksnummer:	Flere
Tiltakshaver:	Lede AS
Adresse:	Pb. 80, 3901 Porsgrunn
Navn på sak:	Forespørsel angående potensiale for funn av kulturminner i Fyresdal og Valle kommuner
Saksnummer:	25/13598

Registrering utført:	12. og 13. mai 2025	**Ved:**	Snorre Haukalid
For- og etterarbeid:	28. mai 2025	**Ved:**	Snorre Haukalid
Saksbehandler:	Snorre Haukalid		

Totale timer brukt	**Forarbeid**	1	**Feltarbeid**	14	**Etterarbeid**	7,5
Antall brukte dager med feltbil	2		**Antall brukte kullprøver**		0	

Innenfor registreringsområdet	**Askeladden ID**
Automatisk fredete kulturminner	
Ikke fredete kulturminner	Fire grensesteiner/røyser
Fotodokumentasjon	
Sammendrag av registreringen	

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse 3
1 Bakgrunn og informasjon om undersøkelsen 4
1.1 Landskap og kulturmiljø 5
2 Registreringen 6
3 Konklusjon 8
4 Tillegg 9
4.1 Kart over planområdet fra tiltakshaver 9

Forsideillustrasjon: utsikt mot Valle

1 Bakgrunn og informasjon om undersøkelsen

Agder fylkeskommune ble i e-post av 8. april 2025 informert om ny planlagt høyspentlinje. Saken gjelder konsesjonssøknad Molandsmoen koblingsstasjon i Fyresdal (Telemark) og ny 132 kV ledning Brokke – Bjørgedalen i Valle kommune.

Ny høyspentlinje skal gå fra Brokke kraftstasjon og ca. 2 km mot vest, til Bjørgedalen.

Fylkeskommunen meldte behov for å foreta en arkeologisk registrering etter kulturminneloven §§ 9 og 10 i e-post av 29. april 2025.

Lede AS v/Marte Gurijordet Paus Vadem aksepterte vilkårene for den arkeologiske registreringen i e-post av 9, mai 2025.

Problemstillingen for registreringen var å sjekke om det var uregistrerte automatisk fredete kulturminner i omsøkt område. Dette var spesielt knyttet til stølsmiljø og jernutvinning i Børgedalen (f.eks. ID:127981) og området langs elven. I de bratte liene var potensialet mindre.

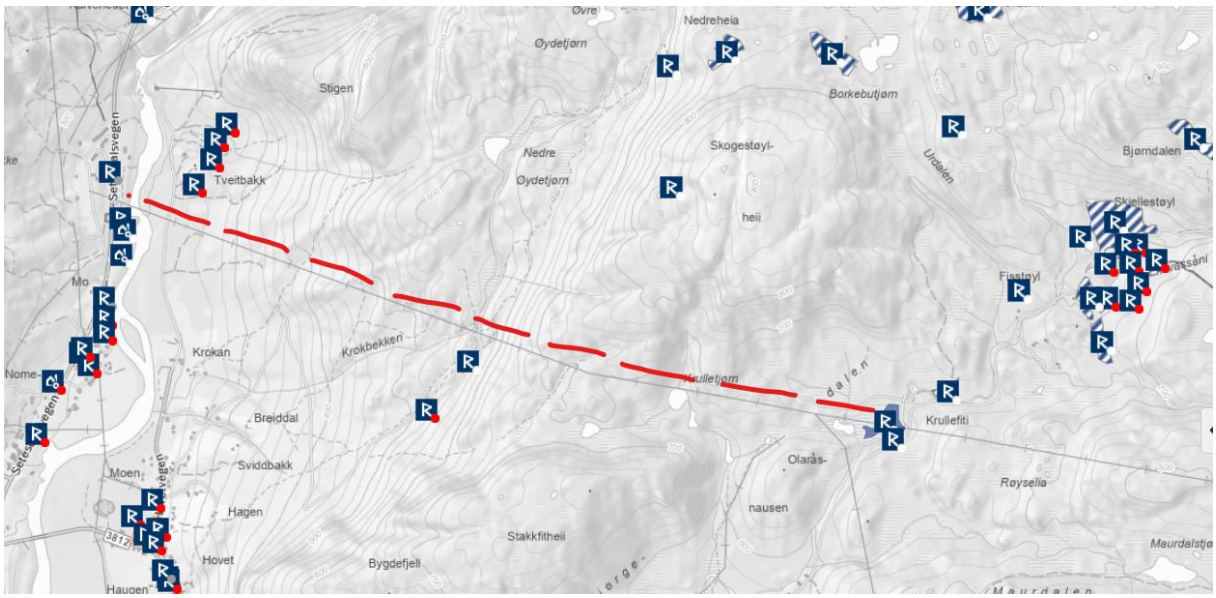

Skjermdump fra kulturminneregisteret; Askeladden. Ny høyspentlinje er markert med rød stiplet strek.

Ny høyspentlinje skal settes opp like nord for eksisterende høyspentlinje. Kart fra tiltakshaver ligger som vedlegg.

1.1 Landskap og kulturmiljø

I Bjørgedalen er det er rikt kulturmiljø med mange registrerte kulturminner, se kart under.

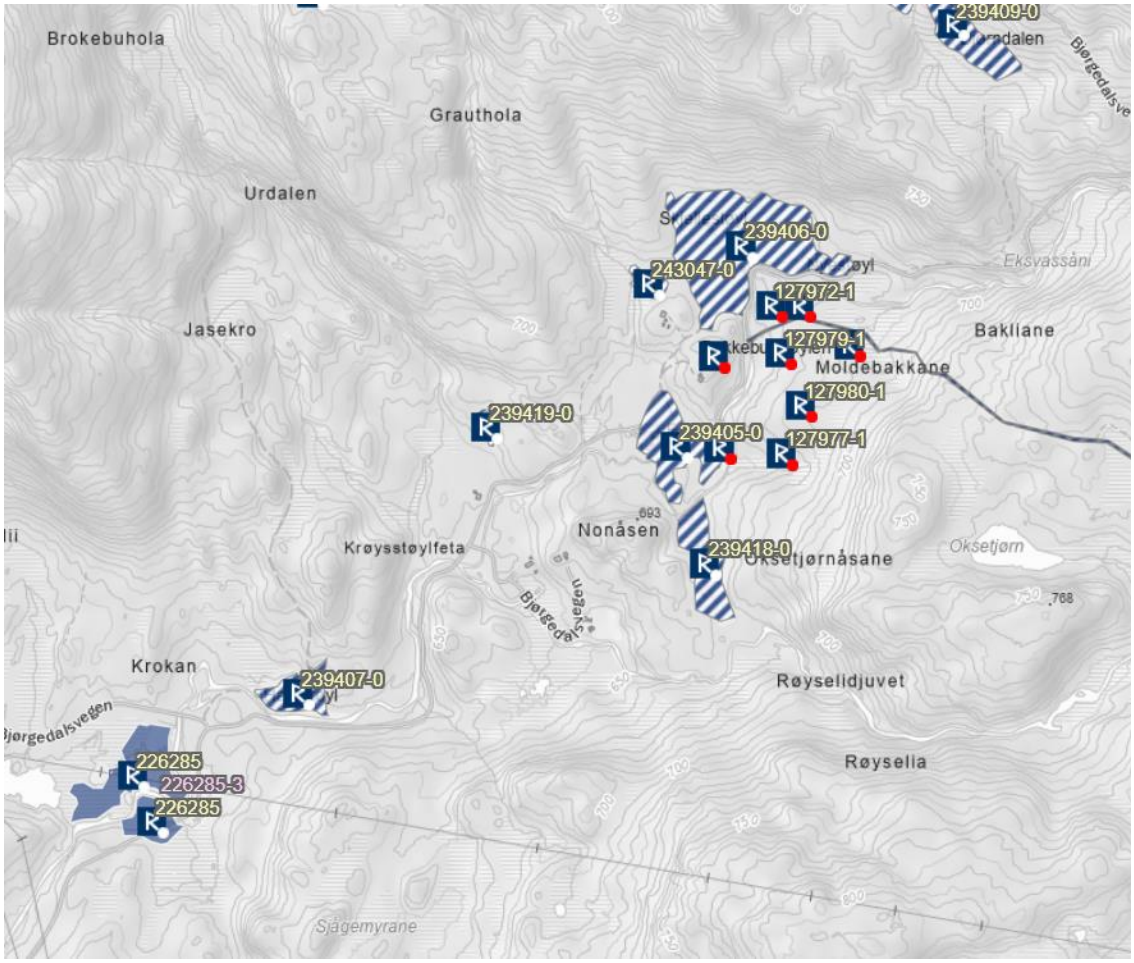

Stølsmiljø i Bjørgedalen

2 Registreringen

Bortsett fra de bratteste liene, ble hele tiltaksområdet overflateregistrert for synlige kulturminner. Vi hadde på forhånd avtalt med Lede at ev. registreringer med graving, kunne utføres senere. Dette ble det ikke behov for.

Det ble observert opparbeidete stier om krysser høyspenttraseen. Det dreier om gamle drifteveier, som var i bruk frem til de moderne veiene inn i området ble bygget. Drifteveiene forsetter på begge sider av dagens høyspenttrase, og vil i liten grad bli berørt av planlagte tiltak.

Det ble registrert fire grensesteiner/røyser. De er ganske like i form med tre til seks steiner lagt inntil hverandre. De ligner mest på grensesteiner, men det kan også dreie seg om små veiviservarder.

Grensemarkør og/eller veiviservarde.

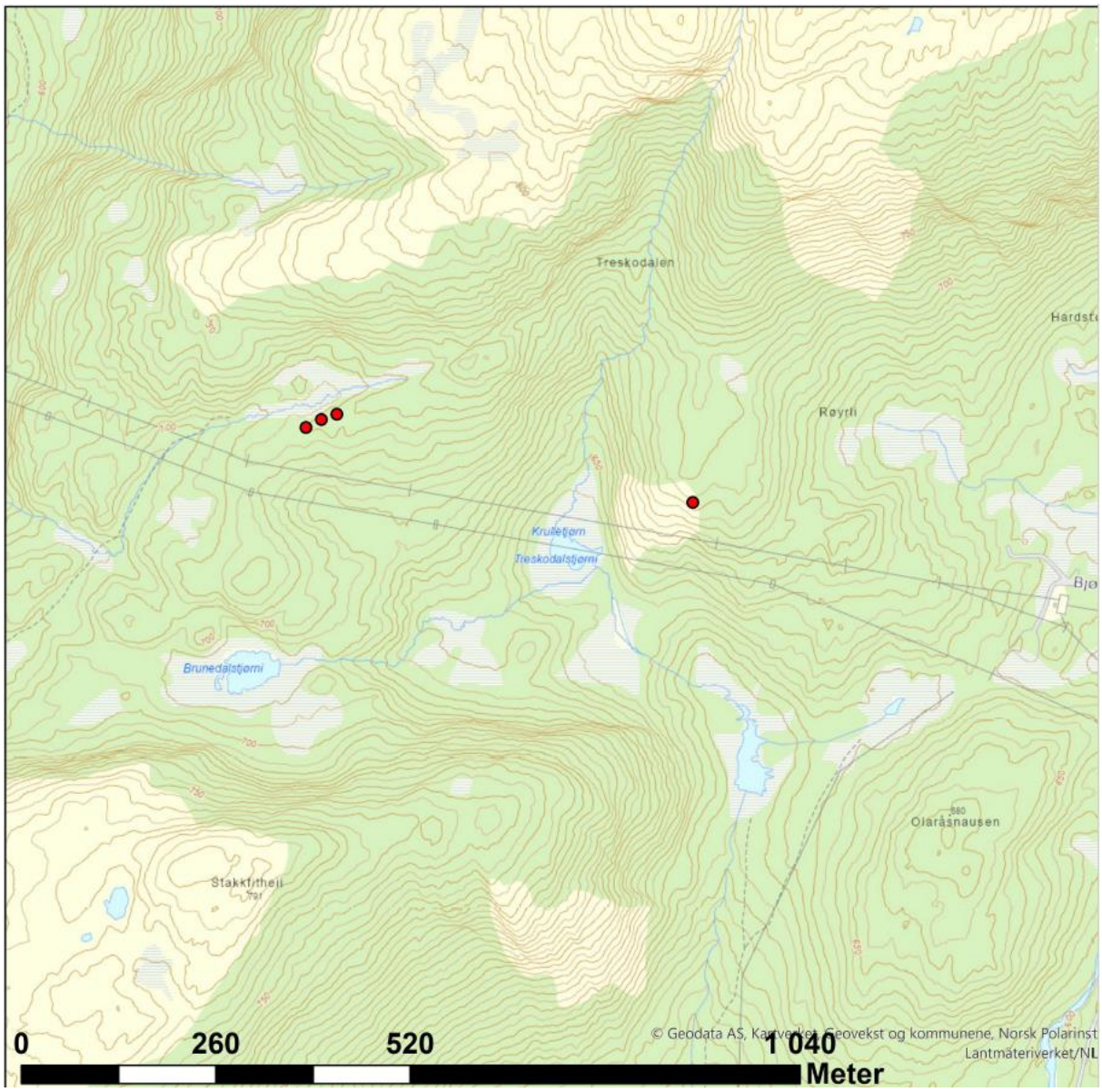

Grensesteiner/røyser.

3 Konklusjon

Det ble ikke registrert automatisk fredete arkeologiske kulturminner knyttet til stølsdrift og/eller jernutvinning i berørte områder i Bjørgedalen. Det ble heller ikke registret kulturminner der traseen krysser Otra.

Det ble registrert fire nyere tids grensesteiner/røyser.

Kristiansand, 3. oktober 2025
Snorre Haukalid

4 Tillegg

4.1 Kart over planområdet fra tiltakshaver

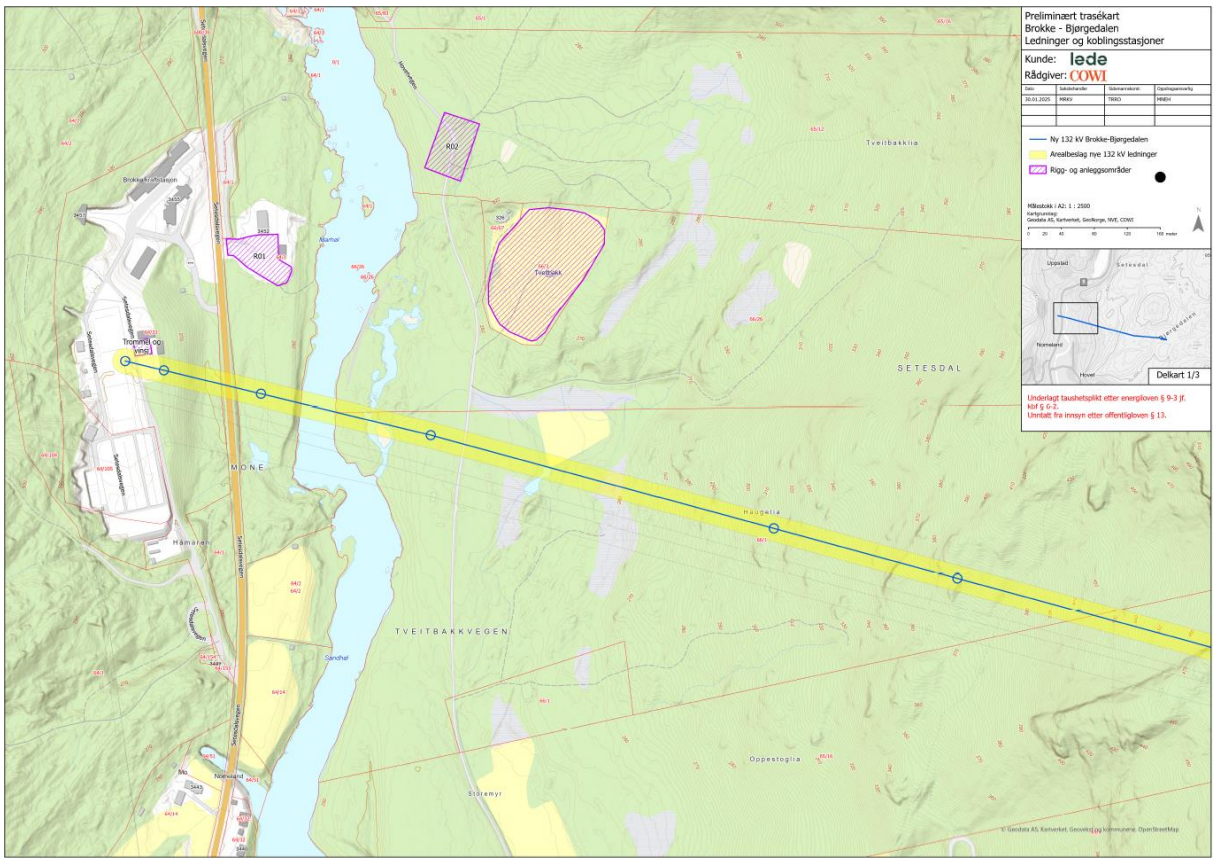

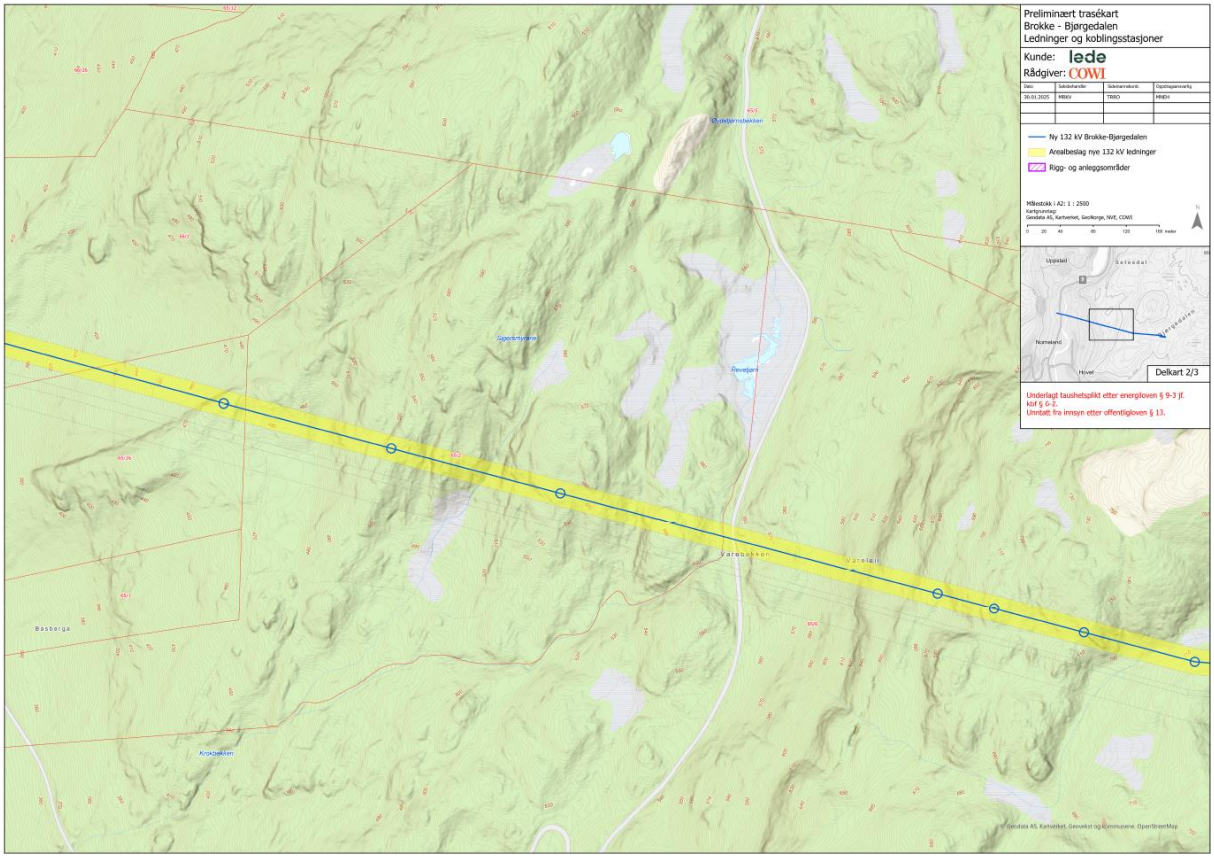
Preliminært trasékart
Brokke - Bjørgedalen
Ledninger og koblingsstasjoner
Kunde: lede
Rådgiver: COWI
Ny 132 kV Brokke-Bjørgedalen
Arealbeslag nye 132 kV ledninger
Rigg- og anleggsområder
Delkart 2/3
Underlagt taushetsplikt etter energiloven § 9-3 jf. kbf § G-2.
Unntatt fra innsyn etter offentligloven § 13.

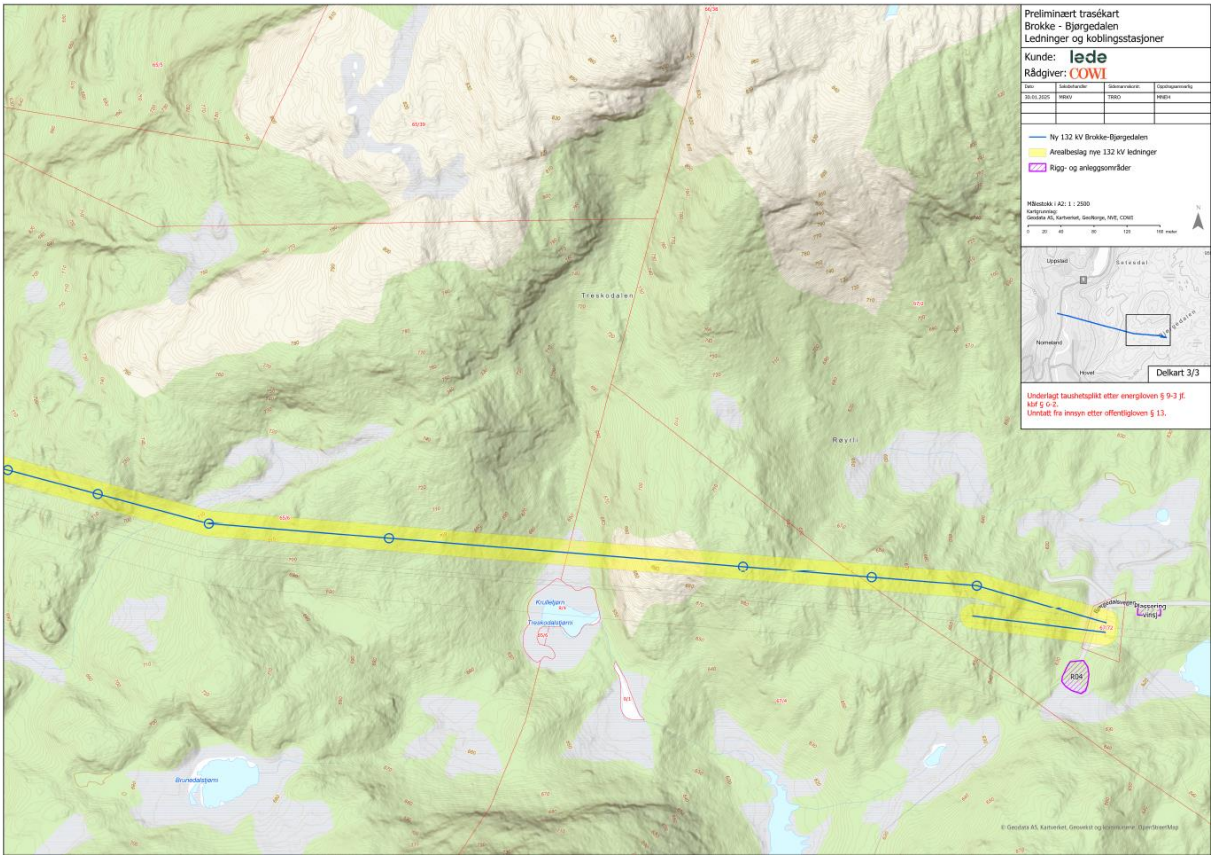
Preliminært trasékart
Brokke - Bjørgedalen
Ledninger og koblingsstasjoner
Kunde: lede
Rådgiver: COWI
Ny 132 kV Brokke-Bjørgedalen
Arealbeslag nye 132 kV ledninger
Rigg- og anleggsområder
Delkart 3/3
Underlagt taushetsplikt etter energiloven § 9-3 jf. kbf § G-2.
Unntatt fra innsyn etter offentligloven § 13.

AGDER
fylkeskommune

Agder fylkeskommune

Postboks 788 Stoa
NO-4809 Arendal

Org.nr.: 921 707 134
Bank: 3207.28.74993

Besøksadresse Kristiansand:
Tordenskjolds gate 25

Besøksadresse Arendal:
Ragnvald Blakstads vei 1

www.agderfk.no